

ВИВЧЕННЯ ДІЄПРИКМЕТНИКІВ І ДІЄПРИСЛІВНИКІВ ЗА КУРСОМ РОСІЙСЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Нагайцева Н.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Найскладніші теми «Дієприкметник» і «Дієприслівник» за програмами російської мови як іноземної (РЯІ) для початково-середнього етапу навчання є факультативними, а за програмами РЯІ для просунутого етапу навчання – пропедевтично-ознайомчими. Це може бути пов'язано і з дефіцитом навчального часу через терміни заїзду студентів, і з методичної доцільністю вивчення частин мови, що мають меншу частотність використання у порівнянні з іншими знаменними частинами мови.

Однак у наслідок такого підходу неминуче утворюються лакуни, що порушують цілісність самої системи РЯІ, обов'язковими сегментами якої є дієприкметники і дієприслівники. Слід враховувати і їх самотність, і коливання частотності вживання за стилями, а також їх здатність утворювати напівпредикативні одиниці, які потенційно трансформуються у предикативні, тобто у речення. Незважаючи на принципові відмінності дієприкметників і дієприслівників (за формою, значенням, функціонуванням), вони мають єдиний етимологічний стрижень – дієслово, а з іншого боку, мають властивості другої частини мови (дієприкметники – властивості прикметників, дієприслівники – властивості прислівників).

У зв'язку з цим при вивченні дієприкметників і дієприслівників не слід розраховувати на швидке формування навичок і стійких вмінь щодо їх коректної рецепції-продукції у студентів; від викладача вимагається використання нестандартних підходів до їх презентації.

На кафедрі гуманітарних наук факультету міжнародної освіти НТУ «ХПІ» створено навчальні посібники «Дієприкметник» [1] і «Дієприслівник» [2], що є корисними не тільки для іноземних студентів, але і для перекладачів, викладачів РЯІ.

Література:

1. Нагайцева Н. И. Причастие: учеб. пособие по русскому языку для иностранных студентов / Н. И. Нагайцева. – Харьков : НТУ "ХПИ", 2020. – 140 с.
2. Нагайцева Н. И. Деепричастие: учеб. пособие по русскому языку для иностранных студентов / Н. И. Нагайцева. – Харьков : НТУ "ХПИ", 2019. – 124 с.